

ng, die God
at wij op para
erktheid, onze
gt niet aan
ren, en „spot
onzen hoog
adoxale woord,
zwervers, over
et de schuld
aring was één,
anvaarden, een
Openbaar
paradijs af aan
ouden wij niet
van Gods ge
heid van Zijn
enbāring. Dan
ig, staan tegen
de doorzichtig
id der Heilige
tegenover het
m is, o neen,
vraagstukken
ons als reli
et in de religie

Hem de Schriften naar de Schrift; de woorden naar het Woord. „Schrift met Schrift vergelijken”: hier is het vervuld. De worsteling van psalm 42, waarin de ziel de ziel, de geest den geest vermaant, is absoluut in Hem vervuld.

Nu vragen wij in dit verband niet meer, in hoe verre de godheid de menscheid ondersteund heeft. Wij gelooven dat wel, maar kunnen van de wijze, waarop dit is geschied, geen woord ooit zeggen. Dat laatste doet ons evenwel niet zeer; want wij klemmen ons vast aan de verheugende wetenschap, dat Hij in Zijn menscheid, in Zijn Adam-zijn, genoeg had, niet alleen, om ontvankelijk te zijn voor van buitenaf op Hem vallende paradoxale verstrooiing, maar óók, om uit kracht van Zijn volmaakte religie daartegen op te staan, en zich vrij te vechten.

Het is onze stellige overtuiging, dat zóó alleen te gelooven blijft aan een bestaande, en in beproeving*) van den tweeden Adam in het vuur gebrachte amen-relatie tusschen God en den Christus als Hoofd van het genadeverbond, Handhaver van het werk-verbond.

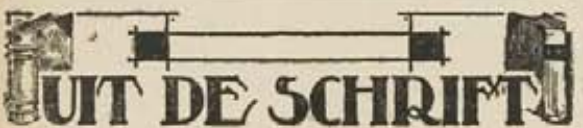
K. S.

*) Want dan vergeet men, dat de remedie der beproeving a. samenvalt met een satanische oorlogs-daad van verzoeking; b. dat ze van Gods zijde alleen daarom toegepast wordt, omdat ik het geopenbaarde Woord te weinig heb erkend, en daarheen nu teruggedreven worden moet. In Christus was het eerste niet (het vóór de paradoxale bestrijding niet genoeg rekenen met het Woord); dat was in ons. Daarvoor moest Hij nu boeten als Borg: Hij in de paradox, OM ONS ERVAN TE VERLOSSEN! En zóó moet Hij in de paradoxale bestrijding zich naar het Woord terug- en opwerken. Daartoe moest het Woord voor Hem eerst in distantie zijn: tekst „tegen” tekst.

*) Ook een krachtworsteling, nu van Satan: Zie Cremer-Kögel, Bibl.-theol. Wtbch. d. Neul. Grätz, 10 S. 914, over het verschil (oorspr.) tusschen dokinazem en peirazein. Geen bloot-intellectuele worsteling in de paradoxale verzoeking, doch levenskamp!

*) Uit alle kracht: zie de voorgaande noot.

*) Proefgebed!

UIT DE SCHRIFT

Lankmoedig verwachten.

Zoo zijt dan lankmoedig, broeders tot de toekomst des Heeren. Zie, de landman verwacht de kostelijke vrucht des lands, lankmoedig zijnde over haar, tot dat het den vroegen en den spaden regen zal hebben ontvangen. Weest gij óók lankmoedig, versterkt uwe harten, want de toekomst des Heeren genaakt. (Jac. 5:7,8.)

In den brief van Jacobus gaat het Woord Gods uit tot de twaalf stammen in de verstrooiing, worstelend om de openbaring van het geloof, opdat in de verzoeking de Satan geen voordeel zou behalen op Gods kinderen.

Daartoe komt het Woord des Heeren altoos tot ons.

Opdat het werk Gods in ons gezien zou worden. En dat hebben we zeer nodig.

Want de verzoeking is zoo gevaarlijk.

Omdat die verzoeking zoo licht ons prikkelt in ons vleeschelijk begeeren.

Zóó, dat wij de verzoeking als beproeving niet willen aanvaarden.

Of, zóó, dat wij den levensmoed verliezen, en in doffe moedeloosheid een prooi worden van de beproeving.

Dan worden de donkerheden en de benauwingen ons te machtig.

Dan verslapt de spankracht van ons hopen.

Dan geven we, zij het niet in woorden, dan toch in onze zielehouding toe, dat het bedenken des vleeschelijken onoverwinnelijk is.

Daarvan kent ieder kind Gods iets.

Van die zielsinzinking, waardoor we in de beproeving niet meer bezig zijn met de uitkomst.

Dan nemen we het kruis niet meer op.

Maar liggen er verpletterd onder temeer.

Dal zijn bange, droeve tijden.

Tijden, waarin het leven in ons niet meer leeft.

En onze barmhartige Heiland laat Zijne gekochten niet in deze ziele-armoede.

Maar Hij worstelt in Zijn Woord, opdat in ons hart de ziele-spanning van het geloovig hopen weer worde gewekt.

Zoo zijt dan lankmoedig, broeders, tot de toekomst des Heeren.

Deze lankmoedigheid is die werkzaamheid der ziel, waardoor wij aan den Heere vasthouden.

Waardoor wij in de beproeving niet slechts ontmoeten de vijandschap der menschen, maar waardoor wij daarin ook den Heere ontmoeten.

Lankmoedigheid is dat heilige, teedere zielewerk, waardoor wij fluisteren: de benauwdheden mijns harten hebben zich wijd uitgestrekt, voer mij uit mijne nooden.

De lankmoedigheid doet ons sterk staan in de zekerheid, dat het alles dienen moet, opdat in het eind de triumph des Heeren gezien worde.

Die gelooven, vluchten niet.

* * *

dat Christus
Satan's verzoeken
vrijmaken
alleen op
is aange-
de Word.
as geen su-
ware „mee-
s buiten zijn
geen nabeve
n Zijn levens-
factor, zou
dingen zóó te
n nadrukkelijk
Christus' men-
deele niet
ken; doch het
uit; God ge-
Christus in de
ag, man, toen
mensch genoeg
stuk van de
Schriften krijgt
zien als een
den waar-
Christus. De
weten, dat de
n van de ge-
ligie altijd is:
kon Hij reeds
e menselijke
nd en beloden
e geboden,
van den éenen
gehoopt, wien
agen van den
st iederen dag
ustateeren van
olkomen trouw
erwijzing naar
dat Hij moest
as, de tweede
ot den grooten
an het genade-

rift genoeg-
heid staat
elbewust-
id der Schrift
Zijn eerste en
et onmog-
ding als nor-
moment, daar-
de paradoxale
nigen weg,
len, dat is:
gter heile,
zen buiten
was Zijn ge-
orons Zijn
zich ver-
g. Doch Zijn
Dus drijven

Wij hebben aan deze lankmoedigheid schreiende behoefte.

Want wij moeten met den Heere te doen hebben. Zóó dat onze ziel in heilige spanning zich vastklemmt aan Gods belofte.

Als het daartoe niet komt, dan zien wij angstig om naar alle zijden, en zinnen op maatregelen, die wij kunnen nemen, of geven, door angst overmand, den tegenstand op.

Lankmoedigheid geeft rust.

Neen lankmoedigheid is geen ziele-ledigheid.

Maar lankmoedigheid is de ziele-volheid des geloofs.

Waardoor wij vasthouden, als alles tot loslaten noot.

Wetende, dat de Heere komt.

En dat daarom ook komen zal de rijpe vrucht van ons geloofswerk.

Op Gods tijd.

Hierin verheerlijkt de Heere Zichzelf.

Als Hij ons weer lankmoedigheid leert.

Zooals ook de landman lankmoedig is over zijn akker.

Maar dan ook zooals hij.

Ploegende, zaiende, wiedeende, wakende, wachtende op de kostelijke vrucht.

Weest gij ook lankmoedig, versterkt uwe harten, want de toekomst des Heeren genaakt.

* * *

Wij missen zoo zeer de lankmoedigheid.

Omdat ons geloof zoo gebrekkig geloof.

Omdat wij den strijd zoo weinig voeren tegen het opschietend onkruid in ons eigen leven.

Dan kunnen we ook niet wachten.

Natuurlijk niet.

Dan vluchten we.

D.w.z. als dan de benauwing komt dan gaan we angstig probeeren of het ook anders kan.

Dan gaan we andere maatregelen nemen.

Dan worden we ginds en weder geslingerd als schepen zonder roer.

* * *

Maar de arbeid des geloofs kan wachten.

Want dan is het niet onze zaak, die in geding is.

Maar het is de zaak des Heeren.

Daarvoor waakt de Heere zelf.

De toekomst des Heeren genaakt.

Dan zal Zijne eer schitteren.

Dat is het eigenlijke van die toekomst.

Waarlijk niet, dat wij gelijk krijgen.

Maar dat God gelijk krijgt.

Daarom zijn we veilig.

De Heere komt.

Weest gij ook lankmoedig, versterkt uwe harten.

A.

D. S.

KERKELIJK LEVEN.

Het aantal theologische studenten. II.

Indien er vele kandidaten „wachten op een beroep” brengt dat ook het gevaar mede, dat de kerken minder spontane waardeering hebben voor het goede, dat door Gods genade ook vele onzer kandidaten in hun prediking en in hun persoonlijk optreden hebben. Er is gevaar, dat er bij onderscheiden kerkeraden eerder een traagheid in het voortgaan met het beroepen, dan een ongewone ijver in die zaak wordt gevonden. Reeds thans beluistert men af en toe zinnen als deze: „eerst nog eens even wachten — over drie weken komt er een ander — en over zes weken nog een — eens kijken, welke de beste is”. En als men dan vraagt of „deze” candidaat niet een predikant zou zijn voor hun gemeente, dan zijn er broeders, die antwoorden: „t'was best in orde — maar wij willen graag het beste van het beste hebben”. Ik geloof niet, dat dit de weg is, waarin onze kerken moeten gaan. Dat men gaarne „kiezen” wil, laat ik nog daár, maar het weken en soms maanden lang uistellen om al maar beter te zoeken is m.i. het bewandelen van een gevaarlijken weg; moet een dominee, óók een candidaat, niet beroepen worden in gelóóf?

En voor onze kandidaten zelf werkt dit alles zoo ontmoedigend.

Zij wachten er op, dat hun subjectief besef van roeping wordt beantwoord door de roepende stem eener gemeente.

Maar wat zou men er van zeggen, wanneer onze kandidaten eens even „keurend” en „wachtend” de roeping eener kerk zóó behandelden, als deze sommigen hun roeping?

Natuurlijk, wanneer een kerkeraad oordeelt, dat hij geen vrijmoedigheid heeft, dezen candidaat te beroepen, — dan staat de zaak anders. Dan mág hij zelfs niet roepen — óók niet in tijden van predikanten-schaarschte.

Maar ongemotiveerd niet beroepen is evenzeer een kwaad als ongemotiveerd wel beroepen.

* * *

Gelukkig komen de toestanden, die we boven

aanwezen, thans, voor zoover wij weten, nog slechts bij uitzondering voor.

Maar er is iets anders, dat misschien een nog veel meer algemeen gevaar is.

De tractementen onzer predikanten zijn jarenlang véél te laag geweest. Er is ten dezen in de laatste twintig jaar zéér veel verbeterd.

Maar het is de vraag, of, indien er véél candidaten zónder beroep blijven, ook niet verschillende gemeenten zullen gaan beroepen op lager tractement dan feitelijk geoorloofd is voor die gemeente. Wij vreezen slechts. Helaas zijn ook in de zaak van het tractement van den Dienaar des Woords niet steeds het geloof, de liefde en het recht de eenige richting-bepalende factoren.

* * *

En nu is er zonder twijfel ook meer dan één lichtzijde te zien aan den toestand, dien wij nu ten opzichte van het studenten-aantal beleven.

Ook al willen we niet zeggen, dat hij allen de brandende liefde tot kerk en ambt de eenige drijfveer is voor het kiezen der theologische studie; ook al erkennen we, dat het zeer wel mogelijk is, dat méér dan één der aanstaande kandidaten niet héél krachtig van zijn roeping overtuigd is, toch mogen we niet uit het oog verliezen, dat het een zegen Gods over onze kerken is, dat er zoo velen zich opmaken om den Heere in het ambt te dienen.

Voor een vijftien à twintig jaar is er gebeden, véél gebeden, dat de Koning der Kerk toch arbeiders in Zijn wijngaard ons gawe.

En die gebeden zijn verhoord.

Wat toen scheen te dreigen, een gróót tekort aan predikanten, is niet gekomen.

Wie zou dan nu durven klagen over een teveél?

Dát is het ook niet.

God kan en wil zeker al onze jonge mannen straks gebruiken in Zijn dienst.

Maar het gevaar schuilt hier in het rustig blijven niets doen.

Het zou gevaarlijk worden voor het leven onzer kerken en voor het enthousiasme onzer kandidaten en theologische studenten, wanneer er straks tientallen zonder arbeid zouden moeten wachten, maanden, misschien zelfs jaren lang, vóór ze een plaats konden krijgen als Dienaar des Woords.

Daarom meenen we, dat overwogen moet worden of er niet iets moet worden gedaan, nu, nu er nog géén noodtoestand is, om te voorkomen, dat zulk een noodtoestand ontsta.

En laat men nu niet zeggen, gelijk sommigen doen: „het is niet erg, dat er teveel kandidaten zijn; dan krijgen de besten alleen een beroep; daarom doen we liever niets”; want, afgedacht van het feit, dat die „besten” dan altijd nog beroepen kunnen worden, welke maatregelen men ook neemt, is zulk zeggen ook dwaas.

Alsof inderdaad van twee kandidaten of dienaars des Woords steeds de bekwaamste, de ijverigste, de meest toegewijde en de meest begaafde werd gekozen! Hoe heerlijk hebben dan sommige kerkeraden zich vergist.

Ge zult zeggen: „dit is erg menscheijk uitgedrukt”.

Ja, dat is het ook; maar omdat het argument, dat ik bestrijd, zulk een echt „menscheijk” argument is, spreek ik nu ook „menscheijk”.

En bovendien, welk een mateloze (schoon onbedoelde) hardvochtigheid ligt er niet in zulk een redeneering!

Is het niet het allerhardste om jonge menschen tijden lang te laten in den twijfel aangaande hun roeping?

* * *

Nu zeggen wij niet, dat we de moeilijkheden, die we zien, alle kunnen oplossen.

Maar wel meenen we toch een enkelen weg te kunnen wijzen, die leidt naar voor onze toekomstige kandidaten aanvaardbare mogelijkheden.

Daarover in het vervolg van dit artikel.

J. W.

Nogmaals „de Synode”.

Van broeder Mr A. J. L. van Beeck Calkoen te 's-Gravenhage, primus-lid van de jongste generale synode, ontvingen we het volgende schrijven, dat we gaarne hier een plaats geven:

Het komt mij voor, dat bij de pogingen, om de Amhemsche Synode naar billijkheid te waardeeren, iets voorbij wordt gezien.

En dat is, dat de betekenis van de Synode te veel wordt gezocht in het al of niet eclatante van de genomen beslissingen.

Dit nu is onjuist.

De Generale Synode komt alle drie jaren bijeen. Mag nu van iedere bijeenkomst worden verwacht, dat telkens omtrent één of meer belangrijke zaken besluiten vallen, die in het kerkelijk leven diep ingrijpen? Vroeger gold in de natuurkundige wetenschap als wet: natura non facit saltus — de natuur maakt geen sprongen, doch — naar mij eens een bekend physicus zeide — is de nieuwe opvatting, dat de natuur altijd sprongen doet, maar dan niet met groote schokken, doch juist door geleidelijken voortgang.

Zoo zou ik deze Synode ook willen bezien. Geleidelijk, bedachtzaam, maar wel bewust voorschrijden. Niet de vrees, die drijft of terughoudt, niet de koortsachtige drang, die den polselag onregelmatig maakt, maar de stille groei — eigenlijk in strijd met onzen tijdgeest — mag haar signatuur worden geacht.